

Lovforslag nr. L 239. Fremsat den 29. april 2004 af fødevareministeren (Mariann Fischer Boel)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække

(Justering af regler om plantedække og efterafgrøder m.v.)

§ 1

I lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 551 af 2. juli 2002, som ændret ved lov nr. 203 af 25. marts 2003, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter kvælstofnormer for afgrøderne ved standardudbytte for klimaområder, jordboniteter og særlige vandingsbehov, samt planperiodes kvælstofprognose og kan ved fastsættelsen tage hensyn til udbyttestigninger, der gennem forsøgsresultater kan dokumenteres at ville kunne realiseres uden restriktionerne i kvælstoftilførslen. Ministeren fastsætter regler om, hvorledes markens størrelse og afgrøde fastsættes. Ministeren kan ved kvælstofnormerne fastsætte forskellige normer for forskellige regioner i landet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for tildeling af en kvælstofnorm til hvede til brødfremstilling, herunder fastsætte en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.«

2. I § 8 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Ministeren kan iværksætte et pilotprojekt om anvendelse af balanceringskaber som dokumentation for højere forventede udbytter. Ministeren kan fastsætte regler om deltagelse i projektet, herunder om antallet og kriterier for udvælgelsen af virksomheder, der kan deltage.«

3. § 13, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler for bestemmelse af kvælstofindholdet i anden organisk gødning end husdyrgødning. Ministeren fastsætter endvidere for hver type af anden organisk gødning end husdyrgødning den andel, som skal anvendes ved beregningen af forbruget af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning. Ministeren kan herudover fastsætte regler om lageropgørelser for alle typer af anden organisk gødning end husdyrgødning.«

4. § 18 affattes således:

»§ 18. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om etablering af plantedække, herunder om hvilke afgrødetyper og på hvor stor en del af virksomhedens areal, plantedækket skal etableres.

Stk. 2. Ministeren kan for de virksomheder, som alene skal opfylde lovens krav om plantedække, jf. § 3, fastsætte regler om kontrol samt om, hvilke optegnelser virksomheden skal føre.«

5. §§ 19 og 20 ophæves.

6. § 22 affattes således:

»§ 22. Virksomheden skal hvert år udarbejde gødningsregnskab for den afsluttede planperiode og indsende en underskrevet kopi heraf til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri senest den følgende 31. marts. Ved afmeldelse fra det i § 2, stk. 1, nævnte register, jf. § 2, stk. 7, skal virksomheden senest ved udgangen af den 6.

måned efter afmeldelsen udarbejde gødningsregnskab for den forløbne del af planperioden og inden samme dato indsende en underskrevet kopi heraf til ministeren.

Stk. 2. Oplysninger om husdyrbesætning, herunder leverancer af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for den afsluttede planperiode samt oplysninger om virksomhedens slutlager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal senest den følgende 15. oktober indberettes til ministeren.

Stk. 3. Virksomheder, der har et slutlager af anden organisk gødning end husdyrgødning, skal indberette størrelsen af dette lager. Indberetningen skal for den afsluttede planperiode ske senest den følgende 15. oktober.

Stk. 4. Gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af virksomhedens gødningsplanlægning, jf. § 21, samt de i stk. 2 og 3 nævnte indberetninger om husdyrbesætning, lagre m.v. og angive

1) virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. §§ 6-9, og virksomhedens samlede forbrug af kvælstof, jf. §§ 10-14,

- 2) oplysninger om husdyrbesætning og det samlede areal med et gødningsbehov,
- 3) virksomhedens samlede areal, hvorpå der er etableret et plantedække, jf. kapitel 3, og
- 4) oplysninger om virksomhedens aftaler om forpagtning til brug for udbringning af husdyrgødning og om virksomhedens husdyrgødningsaftaler.

Stk. 5. Ministeren fastsætter regler om udformning og indhold af de i stk. 2 og 3 nævnte indberetninger, om det i stk. 1 og 4 nævnte gødningsregnskabs udformning og indhold, om opbevaring af bilag m.v., samt regler om opgørelsen af arealer med gødningsbehov.«

7. § 29, stk. 1, affattes således:

»Med bøde straffes den, der overtræder § 2, stk. 2 og stk. 6, 1. pkt., § 5, § 21, stk. 1, § 22, stk. 1-4, § 23, stk. 1 og 3, § 24 og § 27, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.«

8. Bilag 2 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2004.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 551 af 2. juli 2002, som ændret ved lov nr. 203 af 25. marts 2003.

Om behandlingen af lov nr. 472 af 1. juli 1998 henvises til Folketingstidende 1997-1998, s. 879, s. 2143, s. 2561, A 1516 og 1553, B 434 og 714, samt C 494. Om behandlingen af lov nr. 455 af 7. juni 2001 henvises til Folketingstidende 2000-2001, s. 8609, s. 8951, s. 9229, A 7337, B 1754 samt C 1112. Om behandling af lov nr. 1085 af 19. december 2001 henvises til Folketingstidende 2001-2002 (2. samling), s. 116, s. 319, s. 358, A 156 og 160, B 24, samt C 6. Om behandling af lov nr. 370 af 6. juni 2002 henvises til Folketingstidende 2001-2002 (2. samling), s. 3265, s. 6424, s. 6537, A 3463 og 3481, B 863, samt C 443. Om behandlingen af lov nr. 203 af 25. marts 2003 henvises til Folketingstidende 2002-2003, s. 3453, s. 5803, s. 6346, A 2562 og 2584, B 585, samt C 260.

2. Lovforslagets baggrund

Den 2. april 2004 indgik regeringen en aftale om Vandmiljøplan III 2005-2015 med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne. Formålet med aftalen er at fortsætte den positive udvikling, der er sat i gang af de foregående initiativer på vandmiljøområdet – Vandmiljøplanen fra 1987, Handlingsplanen for en bæredygtig udvikling i landbruget fra 1991 og Vandmiljøplan II fra 1998. Aftalen om Vandmiljøplan III indeholder tiltag rettet mod en halvering af landbrugets fosforoverskud, etablering af 50.000 ha dyrkningsfrie randzoner til reduktion af fosforudledningen, reduktion af kvælstofudvaskningen med minimum 13 pct. og skærpede krav om reduktion af ammoniakfordampning og lugtgener af hensyn til sårbare naturtyper og nabobeboelser. Hertil kommer en styrkelse af økologisk jordbrugsproduktion og afsætning af økologiske produkter, samt en betydelig forskningsindsats bl.a.

med henblik på reduktion af næringsstoffab og lugtmission.

Udover de i nærværende lovforslag omhandlede ændringer indebærer aftalen om Vandmiljøplan III, at udnyttelseskravene til kvælstof i minkgylle øges fra 65 til 70 pct. Samtidig forudsættes en gradvis stigning af udnyttelsesgraden for øvrige typer af husdyrgødning i takt med, at den tekniske udvikling og driftsmæssige viden kan begrunde dette. Herved sikres det, at den seneste viden om effektiv gødningsanvendelse og gødningstilgængelighed kommer miljøet til gode. Disse reguleringer vil ske administrativt i medfør af den eksisterende lovgivning.

Aftalen om Vandmiljøplan III er medtaget som bilag 1 til lovforslagets bemærkninger.

3. Gældende ret

Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække indeholder regler for anvendelse af kvælstof i jordbruget. Reglerne gælder for jordbrugsvirksomheder, der er optaget i Fødevareministeriets register over virksomheder, der er berettigede til at modtage handelsgødning uden at skulle betale kvælstofafgift. I loven er der fastsat principper for beregning af det maksimalt tilladte forbrug af kvælstof og for beregning af den enkelte virksomheds forbrug af kvælstof i handelsgødning, husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning end husdyrgødning.

Kvælstofforbruget opgøres i medfør af § 6 efter nærmere regler for indberetning af til- og fraførsel af gødning, lageropgørelse og krav til den andel af det totale kvælstofindhold i husdyrgødning m.v., der skal indgå i beregningen af forbruget af kvælstof. Virksomhedens samlede kvælstofkvote beregnes som summen af de enkelte markers kvælstofkvote. For korn og forårssåede afgrøder, der har en kvælstofnorm, skal den samlede kvælstofkvote korrigeres for planperiodens kvælstofprognose.

Lovens § 8 indeholder en bestemmelse om, at virksomhedens samlede kvote for kvælstof kan korrigeres, hvis det forventede udbytte for en afgrøde afviger

fra de fastsatte standardudbytter. Hvis afvigelsen skyldes højere forventede udbytter, skal der foreligge dokumentation herfor.

Fødevarerministeren er i § 13, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte regler om lageropgørelser af visse typer af anden organisk gødning end husdyrgødning.

Efter § 18 skal jordbrugsvirksomhederne om efteråret have etableret et plantedække, som optager næringsstof, der ellers ville kunne udvaskes. Virksomheder skal etablere plantedække (grønne marker) på mindst 65 pct. af det dyrkede og udtagne areal.

Efter § 18, stk. 2, er ministeren bemyndiget til at fastsætte regler om etablering af efterafgrøder, omfanget heraf samt hvilke afgrøder, der kan anvendes som efterafgrøder. Bestemmelsen har i henhold til den politiske aftale om Vandmiljøplan II fra 1998 været udmøntet i et krav om, at der ud over 65 pct. plantedække skal etableres efterafgrøder på minimum 6 pct. af det areal, der dyrkes med afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret. Det er endvidere fastlagt, at græsudlæg samt græs og korsblomstrede afgrøder m.v. sået efter høst kan anvendes som efterafgrøde. Kravet om etablering af efterafgrøder er et minimumskrav, som dog kan beregnes som et gennemsnit over den indeværende planperiode og op til 4 umiddelbart forudgående planperioder.

Efter § 19 kan virksomhederne opfylde kravene om 65 pct. plantedække ved at indgå aftale med andre virksomheder, der er omfattet af reglerne. Efter § 20 kan ministeren dispensere fra bestemmelserne i § 18 i særlige tilfælde, hvor klimatiske forhold vanskeliggør etablering af plantedække.

Jordbrugsvirksomhederne skal hvert år udarbejde gødningsregnskab for den afsluttede planperiode og indsende det senest den efterfølgende 31. marts.

Det fremgår af bestemmelserne i § 22, stk. 2, at gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af virksomhedens planlægning og angive virksomhedens samlede kvote for kvælstof og virksomhedens samlede forbrug af kvælstof. Regnskabet skal endvidere indeholde oplysning om husdyrbesætning, det samlede areal med et gødningsbehov, virksomhedens samlede areal, hvorpå der er etableret et plantedække, samt det samlede areal hvorpå der er etableret efterafgrøder.

Ministeren kan i medfør af bestemmelsen i § 22, stk. 3, fastsætte regler om gødningsregnskabernes indhold, opbevaring af bilag mv., samt regler om opgørelsen af arealer med gødningsbehov.

4. Lovforslagets indhold

Hovedformålet med lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække er at begrænse udvask-

ningen af kvælstof fra jordbrugsarealer. Med nærværende lovforslag foreslås ændringer, der skal bidrage til at sikre en yderligere begrænsning af kvælstofudvaskningen i overensstemmelse med den aftale af 2. april 2004 om Vandmiljøplan III, der er indgået af regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne. Forslaget giver samtidig mulighed for en mere dynamisk fastsættelse af kvælstofnormer inden for et samlet fastsat loft. Endvidere gives mulighed for en mere målrettet anvendelse af regler om grønne marker og efterafgrøder samt mulighed for indførelse af en hjemmel til at gennemføre et pilotprojekt, hvor balanceregnskaber kan anvendes som dokumentation for korrektion af normerne som følge af højere forventede høstudbytter.

Ifølge forslaget til § 6, stk. 3, kan fødevarerministeren fastsætte regler for korrektion af kvælstofnormerne for afgrøder således, at der tages hensyn til fagligt dokumenterbare stigninger i de økonomisk optimale udbytter, som uden restriktioner i gødningsanvendelsen ville være opnået som følge af genetiske og kulturtekniske forbedringer. Fastsættelse af normer efter en sådan model skal baseres på et grundigt fagligt arbejde, og vil derfor tidligst kunne ske med virkning fra planperioden 2005/2006.

Med forslaget til § 8, stk. 3, bemyndiges ministeren til at iværksætte et pilotprojekt. Virksomheder, der deltager i pilotprojektet, skal kunne benytte balanceregnskabet som dokumentation for en samtidig korrektion af kvælstofnormerne ud fra udbytniveaet for foderafgrøder, der opfodres på virksomheden, og kvælstofindholdet i husdyrgødning. Det er hensigten, at op til 1 pct. af de bedrifter, der er omfattet af gødningsregnskabssystemet skal kunne deltage i pilotprojektet, og at de udvalgte virksomheder repræsenterer forskellige virksomhedstyper. Det forventes samtidig, at pilotprojektet kan bidrage til en videreudvikling af balanceopgørelsessystemet som administrations- og kontrolgrundlag, herunder fastlæggelse af grænseværdier for næringsstofoverskud. Den nærmere udformning af projektet skal udvikles og forventes tidligst at kunne iværksættes fra planperioden 2005/2006.

Med den foreslåede ændring af § 13, stk. 2, bemyndiges fødevarerministeren til at fastsætte regler om lageropgørelse for alle typer af anden organisk gødning end husdyrgødning. Samtidig skabes der hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om, at også affald til jordbrugsformål herunder affald fra industri- og spildevandsanlæg kan lægges på lager. Ændringen er en konsekvens af, at det med den seneste ændring af bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsfor-

mål er blevet muligt at lægge denne gødningstype på lager.

En målrettet anvendelse af efterafgrøder er et væsentligt element i bestræbelserne på at fremme anvendelsen af en dyrkningspraksis, der bidrager til tilbageholdelse af kvælstof i dyrkningslaget.

Efter bestemmelsen i § 18 i den gældende lov skal jordbrugsvirksomhederne for at begrænse udvaskning af kvælstof fra jordbrugsarealer om efteråret have etableret et plantedække af afgrøder, der har næringsstofoptagelse om efteråret. Der skal således etableres plantedække (grønne marker) på mindst 65 pct. af det dyrkede og udtagne areal. Herudover er ministeren bemyndiget til at stille krav om efterafgrøder.

Med forslaget til § 18, stk. 1, ophæves det i loven fastsatte krav til plantedække, og i stedet bemyndiges fødevarerministeren til at fastsætte regler om det plantedække, som kan udgøres af grønne marker og efterafgrøder. Der sker en løbende udvikling i planteforædling og vidensopbygning, og afgrødesammensætningen kan ændre sig som led i den almindelige strukturudvikling i landbruget. Det foreslås derfor at skabe hjemmel til, at ministeren løbende kan tilpasse den konkrete detailregulering med henblik på at sikre, at reguleringen tjener sit formål med hensyn til reduktion af udvaskningen af kvælstof.

Det er i den forbindelse bl.a. hensigten i højere grad end hidtil at målrette anvendelsen af efterafgrøder, således at virksomheder, der overvejende anvender husdyrgødning m.v., forpligtes til at udlægge større arealer med efterafgrøder end virksomheder, der overvejende anvender handelsgødning. Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen til at fastsætte differentierede krav til plantedække afhængigt af jordbrugsvirksomhedernes næringsstofbelastning af miljøet.

For virksomheder, der overvejende anvender husdyrgødning m.v., er det hensigten at skærpe det nuværende krav om 6 pct. efterafgrøder til 10 pct. efterafgrøder af efterafgrødegrundlaget. Fra og med planperioden 2009/2010 er det ifølge den politiske aftale om Vandmiljøplan III hensigten at skærpe kravet til efterafgrøder fra henholdsvis 6 og 10 pct. til henholdsvis 10 og 14 pct. Det skærpede krav til etablering af efterafgrøder skal gælde efterafgrøder, der dyrkes om efteråret fra 2010.

Det er endvidere hensigten, at jordbrugsvirksomheder, hvis arealer er fuldt ud plantedækkede med vintergrønne afgrøder, ikke vil blive mødt med et krav om efterafgrøder. Virksomheder, med arealer, der er delvist plantedækkede med vintergrønne afgrøder om efteråret, vil derimod blive mødt med et krav om supplerende efterafgrøder.

Bemyndigelsen i § 18, stk. 1, vil herudover blive anvendt til at fastsætte efterafgrødegrundarealet. Det er hensigten, at majs fremover vil kunne indgå i dette. Tilsvarende vil bemyndigelsen blive anvendt til at fastsætte, hvilke afgrøder der kan anvendes til opfyldelse af kravet om efterafgrøder.

Som konsekvens af den foreslåede ændring af § 18 foreslås det at ophæve §§ 19 og 20 samt bilag 2.

Med den foreslåede ændring af § 22, stk. 2, ændres kravene til jordbrugsvirksomhedernes årlige indberetning af oplysninger om produktion og forbrug af husdyrgødning. Det foreslås, at oplysningerne fremover skal indberettes tidligere og i en mere detaljeret form. En fremrykning af fristen er en forudsætning for, at kontrolmyndigheden kan fastslå hvilke af de differentierede krav om etablering af efterafgrøder, virksomheden skal overholde.

Det foreslås, at der indføres et krav om at, virksomhederne senest den 15. oktober efter planperiodens udløb skal indberette oplysninger om husdyrbesætning. Herudover gives der hjemmel til, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om indberetningens udformning og indhold. Denne hjemmel vil bl.a. blive udnyttet til at fastsætte et krav om, at indberetningen også skal omfatte angivelse af husdyrbesætningsnumre.

Med den foreslåede ændring opnås en forenkling af indberetningsbyrden for virksomheden samtidig med, at der sker øget genbrug af data, hvormed grundlaget for kontrollen af overholdelse af lovens bestemmelser forbedres. Dermed harmoniseres indberetningerne med indberetningerne til det centrale husdyrregister (CHR).

Med forslaget til § 22, stk. 3, fastsættes en tilsvarende indberetningspligt vedrørende oplysninger om slutlagre af anden organisk gødning end husdyrgødning.

Det fremgår af forslaget til § 22, stk. 5, at ministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om indberetninger om husdyrhold og lager m.v. Herudover kan ministeren som hidtil fastsætte regler om gødningsregnskabs udformning og indhold m.v.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører, at Fødevarerministeriet skal foretage administrative tilpasninger, som er forbundet med visse omkostninger. Der forventes primært øgede udgifter som følge af den ændrede efterafgrødemodel samt pilotprojektet vedrørende en balancemodel.

Lovforslaget medfører i 2004 udgifter til IT-udviklingsomkostninger på ca. 0,1 mio. kr. som følge af forslaget om, at 100 pct. plantedække ikke udløser krav om efterafgrøder.

Lovforslaget medfører i 2005 udgifter i Fødevareministeriet til udvikling af IT-systemer, der skal anvendes som udgangspunkt for kontrollen af efterafgrøder og kunne håndtere opsparring af efterafgrøder fra en planperiode til en anden, samt differentierede efterafgrødekrav afhængigt af husdyrproduktion og modtagelse af husdyrgødning og anden organisk gødning m.v. Således indebærer muligheden for opsparring af efterafgrøder fra en planperiode til en anden pga. det differentierede efterafgrødekrav IT-udviklingsomkostninger på ca. 0,3 mio. kr.

Den differentierede efterafgrødeprocent fastsættes på grundlag af mængden af udbragt husdyrgødning og anden organisk gødning m.v. pr. ha, og der vil fortsat være mulighed for opsparring af efterafgrødeoverskud i op til 5 år. Der skal foretages et antal kontroller af disse regler. Det er hensigten, at antallet af kontroller af efterafgrødereglene som udgangspunkt fastholdes på det nuværende niveau (250 kontrolbesøg i 2004).

Der foretages ved kontrollen en gennemgang af arealer med efterafgrøder. Kontrollen færdigbehandles efterfølgende centralt af Fødevareministeriet, idet det her er nødvendigt at kunne opgøre, om efterafgrødekravet er normalt eller skærpet. Disse oplysninger skal fremover tilvejebringes via den fælles husdyrindberetning. Dette indebærer, at den fælles husdyrindberetning udvides med oplysninger om husdyrgød-

ningsleverancer samt lageroplysninger. Det skønnes, at ændringerne vil medføre omkostninger på ca. 0,5 mio. kr. i 2005.

Der vil desuden være behov for tilretning af IT-systemet til håndtering af oplysninger, der skal fortrykkes på gødningsregnskabet. Der forventes en udgift hertil på ca. 0,3 mio. kr.

En obligatorisk indberetning af husdyrgødningsrelevante oplysninger som en del af en fælles husdyrindberetning (i regi af CHR) ventes at øge antallet af indberetninger, som ikke foretages elektronisk, med dertil hørende datahåndteringsudgifter og udgifter til trykning af indberetningsskema, porto, kuvertering samt indtastning af oplysningerne i IT-systemet. Disse udgifter skønnes at ville udgøre ca. 0,5 mio. kr. årligt.

Der forventes øvrige årlige IT-ajourføringsomkostninger i forbindelse med de skitserede løsninger til edb-systemet til elektronisk indberetning af hektarstøtteansøgning (EHA) og edb-systemet til fællesindberetning af husdyroplysninger (E-husdyr) på ca. 0,2 mio. kr. fra 2006.

Endelig forventes der afholdt udgifter til et pilotprojekt vedrørende anvendelse af balanceregnskaber som dokumentation for højere forventede udbytter på ca. 0,5 mio. kr. i 2005 og i 2006 og fra 2007 på 1,3 mio. kr. årligt incl. kontrol.

Tabel 1: Lovforslagets økonomiske konsekvenser i perioden 2004-2008.

Mio. kr.	2004	2005	2006	2007	2008	I alt
IT-udvikling	0,1	1,1	0	0	0	1,2
Driftsudgifter	0	1,0	1,2	2,0	2,0	6,2
I alt	0,1	2,1	1,2	2,0	2,0	7,4

De samlede udgifter finansieres inden for Fødevareministeriets samlede ramme.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet

Forslaget om at ændre reglerne om efterafgrøder skønnes at medføre øgede omkostninger for erhvervet i størrelsesordenen 30-60 mio. kr. pr. år. Ændringerne vil medføre en forøgelse af de administrative byrder for virksomheder, der anvender husdyrgødning m.v. i et omfang, der betinger det skærpede efterafgrødekrav. For disse virksomheder vil det blive nødvendigt at foretage opgørelser af den planlagte udbringning således, at det klarlægges, om virksomheden skal opfylde det generelle krav om efterafgrøder, eller om der grundet gødningsanvendelsen er tale om et skærpet krav om efterafgrøder på virksomheden.

Forslaget om at fremrykke indberetningsfristen for husdyroplysninger til brug for gødningsregnskabet vil medføre en mindre administrativ lettelse for jordbrugerne, idet arbejdet med at udarbejde regnskabet bliver mindre. Modtagere af husdyrgødning vil få lettere ved at angive forbruget af husdyrgødning, hvilket også vil gøre det lettere for leverandørerne at afsætte husdyrgødning.

Med lovforslaget foreslås indført regler for indberetning af slutlager af anden organisk gødning end husdyrgødning. Forslaget er en konsekvens af, at det nu er tilladt at lægge affald, der anvendes til gødningsformål, på lager. Med bestemmelsen øges det administrative arbejde for de virksomheder, der anvender anden organisk gødning end husdyrgødning og som ønsker at benytte sig af muligheden for oplagring. Ulemperne vurderes dog at være af begrænset praktisk betydning.

I den politiske aftale om Vandmiljøplan III indgår endvidere en gradvis stigning af udnyttelseskravene til husdyrgødning samt en forøgelse af udnyttelseskravene for minkgylle fra den kommende planperiode. En gradvis forøgelse af udnyttelseskravet til husdyrgødning i takt med, at den tekniske udvikling og driftsmæssige viden øges, vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervet. En skærpelse af udnyttelseskravet til husdyrgødning på 4,5-5 pct. point vil medføre omkostninger for erhvervet i størrelsesordenen 50-90 mio. kr. pr. år. En forøgelse af udnyttelseskravet til minkgylle fra 65 til 70 pct. vurderes ikke at have væsentlig administrativ eller økonomisk betydning for de minkproducenter, der anvender minkgylle på egen virksomhed. For de producenter, der afsætter minkgylle, kan et øget krav til udnyttelse af kvælstof i minkgyllen dog gøre det vanskeligere at finde aftagere. Skærpelsen af udnyttelseskravet til minkgylle vurderes at medføre omkostninger for erhvervet på ca. 0,5 mio. kr. pr. år. Disse reguleringer vil ske administrativt i medfør af den eksisterende lovgivning.

Lovforslaget er ved at blive vurderet i et af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspaneler. Resultatet herfra vil blive sendt til Folketinget, når det foreligger.

7. Miljømæssige konsekvenser

Med lovforslaget ændres reglerne for plantedække således, at der stilles øgede krav om etablering af efterafgrøder på virksomhederne, og det gældende krav om grønne marker ophæves.

Med lovforslaget stilles der et skærpet krav til etablering af efterafgrøder som samlet set vurderes at bidrage til at reducere udvaskningen af kvælstof med 4.600 tons kvælstof pr. år efter fuld implementering af aftalen om Vandmiljøplan III.

Det driftsøkonomiske incitament til at fastholde store arealer med vinterkorn er for tiden højt, hvorfor fødevareministeren kan undlade at fastsætte krav om etablering af grønne marker, uden at det vil få betydning for afgrødevalget, og uden at det vil få negative konsekvenser for miljøet. Hvis ændrede markedsvilkår m.v. fører til, at incitamentet til dyrkning af vinterkorn reduceres, kan det ikke udelukkes, at der på et senere tidspunkt kan blive behov for påny at stille krav om grønne marker for derved at fastholde effekten i forhold til udvaskningen af kvælstof. Med bemyndigelsen i den foreslåede § 18 kan ministeren genindføre et krav om grønne marker, hvis en faglig vurdering viser behov herfor.

Ifølge lovforslaget kan fødevareministeren iværksætte et pilotprojekt, hvor deltagerne i projektet får mulighed for at udbyttekorrigerede kvælstofnormerne for afgrøder, der fodres op i egen husdyrbesætning. Korrektionerne for højere forventede udbytter skal dokumenteres med balanceopgørelser, der viser udbytter for afgrøder, der er fodret op. Korrektionerne skal foretages under inddragelse af fodereffektiviteten på virksomheden og dermed indholdet af kvælstof i husdyrgødningen. Pilotprojektet kan omfatte op til 1 pct. af de virksomheder, der er omfattet af gødningsregnskabssystemet. Det vurderes, at pilotprojektet på grund af det begrænsede antal projektdeltagere ikke vil få nævneværdige miljømæssige konsekvenser.

Med lovforslaget fremrykkes indberetningsfristen for afsætning af husdyrgødning, således at oplysningerne indgår som en del af den fælles husdyrindberetning. Hertil kommer, at modtagere får lettere ved at angive modtagen husdyrgødning i gødningsregnskabet, hvilket vil fremme afsætningsmulighederne for husdyrgødning. En udvidelse af arealet, som modtager husdyrgødning, vurderes at have en positiv effekt på udnyttelsen af næringsstofferne i husdyrgødning og reducerer dermed næringsstoffetabet til omgivelserne.

Fastsættelse af regler om indberetning af slutlager af anden organisk gødning vurderes ikke at have miljømæssig effekt.

Justeringen af normfastsættelsessystemet gør fastsættelsen af kvælstofnormerne mere tidssvarende. Normerne vil fortsat være reduceret med mindst 10 pct. i forhold til de økonomisk optimale normer. Eventuel forhøjelse af normerne kan forekomme som følge af planternes forbedrede kvælstofeffektivitet og udbyttepotentiale og vil derfor have begrænsede eller ingen konsekvenser for miljøet.

Med udmøntningen af aftalen om Vandmiljøplan III øges udnyttelseskravet til kvælstof i minkgylle straks, og det bliver muligt at øge udnyttelseskravene for alle typer af husdyrgødning i takt med, at den tekniske udvikling og driftsmæssige viden kan begrunde dette. Herved sikres det, at den seneste viden om effektiv gødningsanvendelse og næringsstoffilgængelighed kommer miljøet til gode. Det vurderes, at forslagene medfører en reduktion af kvælstofudvaskningen på henholdsvis 100 og 2.900 tons kvælstof. Disse reguleringer vil ske administrativt i medfør af den eksisterende lovgivning.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Lovforslaget har været til høring hos følgende:

Amtsrådsforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Brancheudvalget for Frø, DAKOFO, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Erhvervsfrugtavl, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Industri, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Skovforening, Danske

Frøavlere, Danske Slagterier, Det danske Fjerkræsråd, Det Økologiske Råd, Foreningen for Danske Handlemøller, Frederiksberg Kommune, Frie Bønder-Levende Land, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Landsforeningen Danske Maskinstationer, Danske Svineproducenter, Økologisk Landsforening, Skovdyrkerforeningerne, WWF.

10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Omkostninger til udbygning af IT-systemer
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Øget administration i forbindelse med den ændrede efterafgrødeordning samt i forbindelse med pilotprojekt om balanceregnskab
Økonomiske konsekvenser for erhvervet	Ingen	Omkostninger som følge af ændret efterafgrødeordning
Administrative konsekvenser for erhvervet	Mulighed for fortrykt gødningsregnskab	Indberetning af husdyroplysninger og slutlager af anden organisk gødning end husdyrgødning
Miljømæssige konsekvenser	Reduktion i kvælstofudvaskningen på 4.600 tons kvælstof	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Andre konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter bemyndigelsen i den gældende § 6 fastsættes en kvælstofnorm for hver enkelt afgrødekategori. Normerne fastsættes på baggrund af en indstilling af gennemsnitlige økonomiske optimale normer fra Normudvalget. Normudvalget består af repræsentanter fra Danmarks JordbrugsForskning, Danmarks Miljøundersøgelser, Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret og Plantedirektoratet. Normerne fastsættes ved, at de gennemsnitlige økonomisk optimale normer nedsættes til et niveau svarende til normerne for planperioden 1997/1998 nedsat med mindst 10 pct. Niveaue af normerne blev endvidere korrigeret ved midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan II i 2001, som et led i at nå udvaskningsmålet for kvælstof.

Aftaleparterne bag Vandmiljøplan III ønsker, at der ved fastsættelsen af kvælstofnormer i højere grad skal

kunne tages hensyn til udviklingen i jordbrugsproduktionen i form af udbyttestigninger som følge af forædlingsarbejde m.v.

Det foreslås på den baggrund, at ministeren med forslaget til en ny affatning af § 6, stk. 3, bemyndiges til at kunne fastsætte regler for korrektion af kvælstofnormerne for afgrøder således, at der tages hensyn til fagligt dokumenterbare stigninger i de økonomisk optimale udbytter, som uden restriktioner i gødningsanvendelsen ville være opnået som følge af genetiske og kulturtekniske forbedringer. Denne korrektion må ikke give anledning til, at landskvoten overstiger den samlede korrigerede kvote for planperioden 2003/2004. Den aktuelle årskvotet beregnes med udgangspunkt i kvoten for planperioden 2003/2004, dog således, at effekten af afgrødeforskydninger (eksklusiv brak) indregnes. Fastsættelse af standardudbytter og kvælstofnormer efter en sådan model skal baseres på et grundigt fagligt arbejde i regi af Normudvalget

og vil derfor tidligst kunne ske med virkning fra planperioden 2005/2006.

§ 6, stk. 3, er herudover uændret.

Til nr. 2

Efter bestemmelsen i den gældende § 8 kan virksomhedens kvælstofkvote korrigeres, hvis det forventede udbytte for en afgrøde afviger fra de fastsatte standardudbytter. Hvis afvigelsen skyldes højere forventede udbytter, kan kvælstofnormerne hæves, når virksomheden kan dokumentere, at der tidligere er høstet udbytter, som er højere end standardudbytterne.

Med forslaget til stk. 3 bemyndiges fødevareministeren til at iværksætte et pilotprojekt om anvendelse af balanceregnskaber som dokumentation for højere forventede udbytter. Ministeren bemyndiges herunder til at fastsætte nærmere regler for deltagelse i projektet og for antallet af deltagende virksomheder og om udvælgelsen heraf.

Virksomheder, der deltager i pilotprojektet, kan benytte et balanceregnskab for en samtidig korrektion af kvælstofnormerne ud fra udbyttene for foderafgrøder, der opfodres på virksomheden, og kvælstofindholdet i husdyrgødning.

Det forventes samtidig, at pilotprojektet kan bidrage til en videreudvikling af balanceopgørelsessystemet som administrations- og kontrolgrundlag, herunder til fastlæggelse af grænseværdier for næringsstofoverskud.

Det er hensigten, at deltagere i pilotprojektet indtil videre fortsat skal foretage en gødningsplanlægning samt udarbejde og indsende gødningsregnskab.

Desuden er det indtil videre hensigten, at op til 1 pct. af de virksomheder, der er omfattet af gødningsregnskabsystemet, skal kunne deltage i pilotprojektet, og at de udvalgte virksomheder skal repræsentere forskellige virksomhedstyper.

Pilotprojektet forventes tidligst at kunne iværksættes for planperioden 2005/2006.

Til nr. 3

Med den foreslåede ændring af § 13, stk. 2, bemyndiges fødevareministeren til at fastsætte regler om lageropgørelse for alle typer af anden organisk gødning end husdyrgødning.

Ved den ændring af loven, der blev vedtaget i 2002 (lov nr. 370 af 6. juni 2002) blev der indført en bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler om lageropgørelse af visse gødninger af typen anden organisk gødning end husdyrgødning. Hidtil havde det ikke været muligt for virksomheder at overføre lagre af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgød-

ning fra en planperiode til en anden. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgik det, at bemyndigelsen alene ville blive brugt for gødninger, der er sammenlignelige med handelsgødning, som f.eks. urea og visse typer af pelleterede organiske gødninger, der er udviklet til brug i gartnerier. Det var endvidere præciseret, at det ikke var hensigten, at der skulle kunne fastsættes regler om lagring af affald fra industri- eller spildevandsanlæg.

Med virkning pr. 1. august 2003 blev bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål (slambekendtgørelsen) ændret. Efter bekendtgørelsen, der er udstedt i medfør af lov om miljøbeskyttelse, er der givet mulighed for, at jordbrugsvirksomheder fremover kan modtage affald til gødskningsformål i mængder svarende til, hvad modtageren selv kan anvende i den igangværende og næstkommende vækstsæson.

Med den foreslåede ændring af § 13, stk. 2, skabes der hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om, at også affald, der anvendes til jordbrugsformål, herunder affald fra industri- og spildevandsanlæg, kan lægges på lager.

§ 13, stk. 2, er herudover uændret.

Til nr. 4

Efter bestemmelsen i § 18 i den gældende lov skal jordbrugsvirksomhederne om efteråret have etableret et plantedække af afgrøder, der har næringsstofoptagelse om efteråret, med henblik på at begrænse udvaskning af kvælstof fra jordbrugsarealer. Der skal således etableres plantedække (grønne marker) på mindst 65 pct. af det dyrkede og udtagne areal.

Fødevareministeren er i § 18, stk. 2, i den gældende lov bemyndiget til at fastsætte regler om efterafgrøder ud over kravet om opfyldelse af 65 pct. grønne marker. Ministeren kan fastsætte regler om omfanget heraf samt om, hvilke afgrøder, der kan anvendes som efterafgrøder. Bestemmelsen har i henhold til aftalen om Vandmiljøplan II fra 1998 været udmøntet i et krav om efterafgrøder på minimum 6 pct. af det areal, der dyrkes med afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret (efterafgrødegrundareal).

Med forslaget til en ny affattelse af § 18, stk. 1, bemyndiges fødevareministeren til at fastsætte regler om plantedække, som kan udgøres af grønne marker og efterafgrøder.

I dag er der grønne marker på mere end 80 pct. af det dyrkede areal. Dette areal er således væsentligt større end kravet i henhold til de gældende regler. Hidtil er kravet om grønne marker overvejende opfyldt ved dyrkning af vinterkorn, hvilket bl.a. kan for-

klares med, at der er et relativt større høstudbytte for vinterkorn.

Det driftsøkonomiske incitament til at fastholde store arealer med vinterkorn er for tiden højt, hvorfor det ikke umiddelbart er hensigten at fastsætte regler om grønne marker. Hvis markedsvilkårene ændres, kan det medføre, at det driftsøkonomiske incitament til dyrkning af vinterkorn reduceres. Det kan derfor ikke udelukkes, at der på et senere tidspunkt, kan blive behov for på ny at stille krav om grønne marker for at fastholde effekten i forhold til udvaskningen af kvælstof. Med forslaget til § 18, stk. 1, vil det således være muligt administrativt at genindføre et krav om grønne marker. En sådan mulighed vil blive anvendt, hvis en faglig vurdering viser, at der er behov herfor.

Såfremt der opstår behov for at udnytte bemyndigelsen i den foreslåede § 18, stk. 1, til påny at fastsætte regler om grønne marker, er det bl.a. hensigten, at der ligesom efter de gældende bestemmelser i § 19 skal være visse muligheder for at overføre forpligtelser fra en virksomhed til en anden.

Ligesom efter den gældende § 20 vil der også fremover være mulighed for at fravige de fastsatte krav i særlige tilfælde, hvor klimatiske forhold vanskeliggør etableringen af plantedække.

Som det fremgår, er det hensigten, at reglerne om plantedække som udgangspunkt alene omfatter efterafgrøder.

Efterafgrøder antages at være særligt effektive til at optage kvælstof, der frigives i jorden om efteråret. På arealer, som tilføres husdyrgødning, vil kvælstoffrigivelsen om efteråret som hovedregel være større end på arealer, der ikke tilføres husdyrgødning. Potentialet for kvælstofoptagelse i efterafgrøder er derfor størst på arealer, som er tilført husdyrgødning. Tilsvarende gælder, hvis der tilføres forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning.

Det er på denne baggrund hensigten at udnytte bemyndigelsen i den foreslåede § 18, stk. 1, til at fastsætte differentierede krav til efterafgrøder afhængigt af virksomhedernes næringsstofbelastning af miljøet.

Med de gældende regler er der et efterafgrødekrav på 6 pct. af efterafgrødegrundarealet for alle virksomheder. For planperioderne 2004/2005 til 2008/2009 er det hensigten i overensstemmelse med aftalen om Vandmiljøplan III at fastsætte bestemmelser om, at jordbrugsvirksomheder, som udbringer kvælstofmængder svarende til 0,8 dyreenheder pr. hektar og derover, skal etablere mindst 10 pct. efterafgrøder. Kravet skal således gælde efterafgrøder, der dyrkes om efteråret fra 2005 til og med de, der dyrkes om efteråret 2009. Udbringning af anden organisk gødning

end husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning sidestilles i denne sammenhæng med husdyrgødning og kan således også udløse et skærpet krav om etablering af efterafgrøder. Kravet om etablering af efterafgrøde på 6 pct. vil blive fastholdt for øvrige virksomheder.

Fra og med planperioden 2009/2010 er det hensigten at skærpe kravet til efterafgrøder fra henholdsvis 6 og 10 pct. til henholdsvis 10 og 14 pct. Det skærpede krav til etablering af efterafgrøder skal gælde efterafgrøder, der dyrkes om efteråret 2010 og fremover.

Det er endvidere hensigten at virksomheder, med arealer der er fuldt ud plantedækkede med vintergrønne afgrøder om efteråret, ikke vil blive mødt med et krav om efterafgrøder. Virksomheder, med arealer der er delvist plantedækkede med vintergrønne afgrøder om efteråret, vil blive mødt med et krav om supplerende efterafgrøder.

Der vil blive fastsat nærmere regler om hvilke afgrødetyper, der vil kunne anvendes til opfyldelse af kravet om efterafgrøder og eventuelt på længere sigt til opfyldelse af krav om grønne marker, ligesom der vil blive fastsat regler for dyrkning af disse. Afgrøder, der hidtil har kunnet anvendes som efterafgrøder, vil også fremover kunne anvendes som sådanne. Endvidere vil korsblomstrede efterafgrøder sået inden den 20. august blive sidestillet med græs og andre efterafgrøder med stort potentiale for kvælstofopsamling.

Det er hensigten at videreføre de gældende regler om overførsel af arealer med efterafgrøder fra tidligere planperioder til en given planperiode. Bemyndigelsen vil fortsat blive udnyttet til at fastsætte en kvælstofnorm på 0 for de efterafgrøder, der dyrkes til at opfylde kravet i § 18.

Bestemmelsen i forslaget til § 18, stk. 2, svarer til den eksisterende bestemmelse i § 18, stk. 3.

Til nr. 5

§§ 19 og 20 foreslås ophævet som konsekvens af de foreslåede ændringer til § 18. Tilsvarende bestemmelser vil blive indarbejdet i reglerne om plantedække m.v., som vil blive fastsat i medfør af den foreslåede § 18, stk. 1.

Til nr. 6

Efter § 22, stk. 1, i den gældende lov skal jordbrugsvirksomhederne hvert år udarbejde gødningsregnskab for den afsluttede planperiode. Regnskabet skal indsendes senest den 31. marts i året efter planperiodens afslutning.

Denne bestemmelse foreslås videreført uændret.

Med forslaget til ændringen af § 22, stk. 2, fastsættes fristen for indberetning af oplysninger om husdyrbesætning og om ultimolager og leverancer af husdyr-

gødning for en given planperiode til den 15. oktober efter planperiodens afslutning. Fastsættelse af indberetningsfristen til den 15. oktober er en forudsætning for, at kontrolmyndigheden kan fastslå, hvilket efterafgrødekrav, den enkelte virksomhed skal overholde. Der henvises til bemærkningerne til nr. 4, hvoraf det fremgår, at det er hensigten at indføre et differentieret efterafgrødekrav. Kravet vil være afhængigt af den udbragte mængde af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning. Det er hensigten, at første indberetning skal finde sted 15. oktober 2005.

Det er hensigten, at besætningsoplysninger skal indgives som en del af den fælles husdyrindberetning, der forventes etableret i efteråret 2004 på baggrund af anbefaling fra Den Digitale TaskForce. Indberetningerne i den fælles husdyrindberetning vedrører Fødevareministeriets registrering i CHR og virksomhedernes oplysninger om gødningsforbrug m.v. Dette indebærer, at der for den enkelte virksomhed skal indrettes oplysning om husdyrholdets art og størrelse med angivelse af staldsystem, hvilket er en videreførelse af de gældende regler. Herudover skal der fremover også gives oplysning om besætningsstørrelse fordelt på besætningsnumre.

Kravet om en mere detaljeret indberetning vil samtidig medføre et bedre datagrundlag for jordbrugernes driftsledelse og myndighedernes tilsyn, herunder et bedre grundlag for f.eks. at imødekomme ønsker fra de kommunale myndigheder om anvendelse af disse oplysninger. Der er således alene tale om at sikre, at de indsendte data i højere grad kan nyttiggøres i forbindelse med kontrol m.v.

Den eksisterende tidsfrist for indberetning af oplysninger om husdyr til henholdsvis CHR og gødningsregnskabet medfører, at husdyroplysninger ikke kan fortrykkes i gødningsregnskabet, med mindre virksomheden frivilligt indberetter husdyrgødningsoplysningerne tidligere end efter den nuværende indberetningsfrist.

Ved at fremrykke fristen for indberetning af oplysninger om husdyrbesætning fra 31. marts til 15. oktober efter planperiodens udløb kan oplysningerne dels indgå i det centrale husdyrregister, CHR, dels indgå i det fortrykte gødningsregnskab. Derved sikres det, at virksomhedens husdyroplysninger kan overføres direkte fra registret til gødningsregnskabet, og således ikke skal indberettes flere gange. Samtidig vil det på længere sigt kunne bidrage til en konsolidering af de samlede oplysninger i det fælles husdyrindberetnings-system, hvilket vil forbedre Fødevareministeriets kontrolindsats.

På baggrund af de modtagne oplysninger er det muligt at fortrykke husdyroplysninger i de udsendte gødningsregnskaber. Det er hensigten, at der skal fortrykkes oplysninger om husdyrgødningsproduktion og om lagre og leverancer af husdyrgødning. Dette vil lette udfyldelsen af gødningsregnskabet for såvel producenter som modtagere af husdyrgødning. Med ændringen af indberetningsfristen vil virksomheder, der modtager husdyrgødning, i det udsendte gødningsregnskab modtage oplysning om den indgående kvælstofmængde fra husdyrgødning, hvilket svarer til det, der for nærværende er gældende ved forbrug af andre gødningstyper.

Den samlede indberetning vil lette udfyldelsen af gødningsregnskabet for såvel leverandører som modtagere af husdyrgødning.

Med forslaget til § 22, stk. 3, fastsættes en tilsvarende indberetningspligt vedrørende oplysninger om slutlagre af anden organisk gødning end husdyrgødning. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 3.

Fristen for indberetning er fastsat til den følgende 15. oktober, hvilket svarer til det, der efter forslaget til § 22, stk. 2, vil være gældende for indberetning af lagre af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.

Det er hensigten, at bemyndigelsen skal udnyttes til at kræve oplysning om den lagrede kvælstofmængde for hver type af anden organisk gødning.

Forslaget til § 22, stk. 4, svarer til indholdet af det gældende stk. 2, idet dog nr. 3 er tilpasset forslaget til § 18.

Det foreslås i § 22, stk. 5, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om indberetninger om husdyrhold og lagre m.v. Herudover kan ministeren som efter bestemmelserne i den gældende § 22, stk. 3, fastsætte regler om gødningsregnskabernes udformning og indhold m.v.

Til nr. 7

Henvisningerne i lovens straffebestemmelser foreslås ændret som konsekvens af lovforslagets øvrige ændringer.

Til nr. 8

Bilag 2 foreslås ophævet som konsekvens af de foreslåede ændringer af § 18 vedrørende bestemmelserne om plantedække.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2004, således at ikrafttrædelsen sker samtidig med en ny planperiode.

Bilag 1**Aftale om Vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne.**

Parterne er enige om, at Vandmiljøplan III vil fortsætte den positive udvikling, der er sat i gang med de to første vandmiljøplaner. Vandmiljøet skal forbedres yderligere gennem reduktioner i udledningerne af kvælstof og fosfor, naturbeskyttelsen skal fortsat forbedres og de nabogener, som skyldes landbrugsdrift, skal begrænses. Aftalen rummer derfor en bred indsats for at nedbringe landbrugets påvirkning af vandmiljø, natur og naboer.

Der er en meget tæt sammenhæng mellem Vandmiljøplan III og implementeringen af EU's Vandrammedirektiv og Habitatdirektiv, hvor der skal fastlægges målsætninger og indsatsplaner for individuelle vand- og naturområder, som vil gælde fra 2009, og hvor målene som hovedregel skal være indfriet i 2015.

Aftalens enkelte elementer:**1. 10-årig aftaleperiode – samtænkning med Vandrammedirektivet.**

Aftalen løber fra 2005 til 2015 med evalueringer i hhv. 2008 og 2011. Ved disse evalueringer vurderes fremdriften i de generelle reduktionsmål og behovet for yderligere indsats kan kortlægges. Ved udgangen af 2008 er de regionale målsætninger for tilstanden i individuelle vandområder og naturområder fastlagt efter kravene i EU direktiverne, og det vil derfor være muligt ved evalueringen i 2008 at vurdere effekterne af den hidtidige indsats i forhold til disse målsætninger.

2. Reduktion af fosforoverskud – målsætning om halvering.

Landbrugets fosforoverskud skal halveres i forhold til 32.700 tons P i 2001/2002. En reduktion af fosforoverskuddet på 25% frem til 2009 opnås via en afgift på 4 kr. pr. kg mineralsk fosfor i foder, samt via en generel forbedring af fosforbalancen med 3.000 tons på baggrund af ny viden tilvejebragt via forskningsprogrammet. I perioden fra 2009 og frem til 2015 sker en yderligere 25% reduktion. Såfremt det viser sig, at den teknologiske udvikling tillader det, drøfter

aftaleparterne muligheden for eventuelt at skærpe reduktionsmålet. Behovet for ændrede/nye virkemidler vurderes ved evalueringerne. Afgiftsprovenuet tilbageføres til landbruget via nedsættelse af jordskatterne i overensstemmelse med principperne i regeringens skattestop.

3. Reduktion af fosforudledning - 50.000 ha randzoner.

Der gennemføres en målrettet indsats i forhold til fosforudledningen. Der udlægges op mod 30.000 ha 10 m dyrkningsfrie randzoner langs vandløb og søer frem mod 2009, samt yderligere 20.000 ha frem mod 2015. Randzonerne etableres ved frivillig omplacering af brak langs søer og vandløb. For at understøtte etableringen af dyrkningsfrie randzoner ved placering af brak indføres et MVJ-tillæg til dyrkningsfrie randzoner, der etableres langs vandløb og søer. Randzonerne vil dels tilbageholde fosfor fra de øvrige arealer, dels beskytte brinkerne langs med vandløb og søer, hvorved udledningen af fosfor herfra reduceres.

Der afsættes i alt op til 375 mio. kr. inkl. forventet EU-medfinansiering fra 2005-09 til en særlig indsats under MVJ-ordningerne. De afsatte midler skal ud over at dække MVJ-tilskud til etablering af ovennævnte dyrkningsfrie randzoner langs søer og vandløb desuden kunne anvendes til bl.a. MVJ-vådområder og øvrige MVJ-foranstaltninger rettet mod kvælstof og fosfor.

Aftaleparterne vil styrke grundlaget for at nedbringe udledningen af fosfor fra landbrugsarealer ved forskning i kortlægning af arealer med forhøjet risiko for tab af fosfor samt ved forskning, som kan styrke grundlaget for gennemførelsen af EU-direktiverne.

Ferskvandsdambrug er en væsentlig kilde til fosforudledning i de ferske vande. Derfor vil parterne i forbindelse med den igangværende opfølgning på Dambrugsudvalgets rapport overveje behovet for at indføre en fosforafgift for ferskvandsdambrug. Ligeledes vil parterne overveje at hæve afgiften for de industrielle egenudledere, der i øjeblikket betaler en nedsat afgift, eller som slet ikke betaler afgift, hvis disse belaster søer og lukkede fjorde med deres udledning af fosfor. Endelig vil parterne vurdere, om der

kan være behov for yderligere indsatser over for fosforudledninger fra de kommunale rensningsanlæg. Allerede vedtagne initiativer rettet mod reduktion af spildevandsudledninger fra den spredte bebyggelse i det åbne land vil medvirke til at reducere fosforudledningen med ca. 45 tons P. Regeringen udarbejder i 2005 en redegørelse vedrørende fremdriften i reduktionen af spildevandsudledninger fra den spredte bebyggelse.

Selv om der ikke i det faglige udredningsarbejde er foreslået en yderligere reduktion af udledningen af kvælstof og fosfor fra rensningsanlæg til havmiljøet, finder aftaleparterne det afgørende, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal vurdere de tekniske muligheder for at stille skærpede krav til rensning af spildevand fra kommunale rensningsanlæg og industrielle egenudledere samt de økonomiske konsekvenser heraf.

4. Målsætning og virkemidler for minimum 13%'s reduktion af kvælstofudvaskningen.

Kvælstofudvaskningen fra landbruget reduceres med som minimum 13% i 2015 i forhold til 2003.

Strukturudviklingen, herunder udtagning af arealer, forbedret foderudnyttelse og implementeringen af EU's nye landbrugsreform forventes at medføre en reduktion i kvælstofudvaskningen fra landbruget på ca. 11.200 tons N frem til 2015. Herudover vil skovrejsning i størrelsesordenen 20.000-25.000 ha medvirke til at reducere kvælstofudvaskningen med ca. 900 tons N.

Desuden vil følgende initiativer medvirke til at reducere kvælstofudvaskningen:

- Reglerne for efterafgrøder skærpes. Fra 2005-2009 indføres efterafgrødekrav svarende til 6% af efterafgrødegrundlaget på bedrifter hvor der tilføres husdyrgødning svarende til mindre end 0,8 DE/ha og 10% på bedrifter, hvor der tilføres husdyrgødning svarende til mere end 0,8 DE/ha. Fra 2009-2015 skærpes efterafgrødekravet til henholdsvis 10 & 14%. Majs indgår fremover i efterafgrødegrundlaget. Korsblomstrede efterafgrøder sået inden 20. august sidestilles med græs- og andre efterafgrøder med stort potentiale for kvælstofopsamling. Det vurderes at ville medvirke til at reducere kvæ-

stofudvaskningen med ca. 4.600 tons N. De årlige omkostninger for erhvervet forbundet med dette initiativ vurderes at være i størrelsesordenen 30-60 mio. kr. pr. år.

- Generel skærpelse af kravene til udnyttelse af kvælstof i husdyrgødningen med 4,5-5% point i takt med, at forskningen skaber grundlag herfor. Dette vurderes ved evalueringerne i 2008 og 2011. Tiltaget vurderes at reducere kvælstofudvaskningen med ca. 2900 tons N. Omkostningerne herved vurderes at være i størrelsesordenen 50-90 mio. kr. pr. år for erhvervet.
- Der anvendes 140 mio. kr. til etablering af yderligere ca. 4.000 ha vådområder i 2004 og 2005. Dette vurderes at ville reducere kvælstofudvaskningen med ca. 1.100 tons N.
- Jævnfør pkt. 3 afsættes i perioden 2004-2009 yderligere op til 375 mio. kr. inkl. forventet EU-medfinansiering til en særlig indsats under MVJ rettet mod fosfor og kvælstof. Ud over etablering af dyrkningsfrie randzoner forventes midlerne bl.a. anvendt til etablering af MVJ-vådområder og udtagning af landbrugsjord i øvrigt. Af hensyn til at opnå en højere integration af vandmiljø- og naturbeskyttelsen og på grund af, at der er flere vådområdeprojekter, som ikke har kunnet leve op til de relativt høje kvælstofkrav, som indgår i VMP II projekterne, nedjusteres kravet til fjernelse af kvælstof til 100 kg N/ha for kommende MVJ-vådområder. Den samlede kvælstofreduktion som følge af de yderligere midler til MVJ vurderes at være ca. 400 tons N.
- Ved evalueringen i 2008 vurderes effekten af skovrejsningsindsatsen i forhold til reduktion af kvælstofudledning til overfladevand og grundvand.
- Kravene til udnyttelse af kvælstof i minkgylle skærpes, så de er på niveau med det nuværende udnyttelseskrav for kvæggylle. Herved vurderes udvaskningen at falde med ca. 100 tons N. Omkostningerne for erhvervet er vurderet til ca. 0,5 mio. kr. pr. år.

- Allerede vedtagne initiativer rettet mod reduktion af spildevandsudledninger fra den spredte bebyggelse i det åbne land vil medvirke til at reducere kvælstofudledningen med ca. 300 tons N.

Hvis evalueringerne viser, at der for at nå målet om minimum 13% reduktion af kvælstofudledningen i 2015 er behov for en yderligere indsats, må det drøftes at inddrage andre virkemidler eller at skærpe anvendelsen af nogle af de allerede anvendte. Kvælstofoverskuddet i landbruget er en god indikator for landbrugets kvælstofbelastning af natur og miljø med nitrat og ammoniak og vil derfor indgå som en vigtig måleparameter i evalueringerne.

Reduktion af kvælstofudvaskningen er væsentligt i forhold til både nationale og internationale mål. Tilstanden i Kattegat, Østersøen og en række fjorde vurderes med bekymring i en rapport fra FN's miljøorgan. Udledninger af kvælstof fra land som følge af overgødsning i landbruget angives at være en væsentlig årsag. Med denne VMP III aftale sker der yderligere et bidrag til en lavere kvælstofudledning og et bedre vandmiljø.

Danmark skal fremsende et fireårigt handlingsprogram for implementering af Nitratdirektivet fra 2004-2008. Parterne er enige i, at aftalen om VMP III samt de opnåede resultater i VMP II indgår i de følgende 4-årige handlingsprogrammer, og at Danmark fortsat vil have implementeret Nitratdirektivet korrekt.

Parterne vil arbejde for en forlængelse af den danske undtagelse jævnfør VMP II, således at muligheden for at tilføre op til 230 kg N i husdyrgødning pr. ha på visse kvægbrug fastholdes.

Der foretages en teknisk justering af normfastsættelsessystemet, så normerne fortsat som hovedregel fastlægges uden hensyntagen til proteinværdi, men således at normreduktionen maksimalt kan fastsættes til 10% under det driftsøkonomiske optimum, som besluttet i VMP II, dog således at den samlede kvælstofkvote ikke kan overstige kvoten fra 2003/2004 reguleret for effekten af afgrødeforskydninger.

5. Beskyttelse af særlig sårbar natur.

Med henblik på at beskytte de ammoniakfølsomme naturområder gennemføres Wilhjelmudvalgets model vedr. udlægning af en beskyttelseszone på 300 meter rundt om alle højmoser, alle lobeliasøer, som udgangspunkt alle heder over 10 ha og alle truede og næringsfattige overdrev over 2,5 ha samt alle truede heder, overdrev og andre særligt sårbare naturtyper i Natura 2000-områder. Det samlede areal, hvor der udlægges bufferzoner udgør godt ca. 7% svarende til godt 180.000 ha. Inden for denne beskyttelseszone og inden for selve området kan der ikke forekomme en udvidelse af husdyrbrug, hvis udvidelsen medfører en forøget udledning af ammoniak i ammoniakfølsomme naturområder. Anvendelse af ny teknologi kan indgå i denne vurdering. Endelig udpegning af områderne sker gennem amternes naturplanlægning frem mod 2009.

Med denne indsats følger regeringen op på sin implementering af ammoniakhandlingsplanen. Gennem ammoniakhandlingsplanen er der blandt andet indført forbud mod bredspredning. Ved fuld implementering i 2007 vil den samlede effekt af ammoniakhandlingsplanen være en reduktion på op til 9.500 tons kvælstof årligt.

Udviklingen af ny teknologi er også vigtig i forhold til at begrænse lugtgenerne fra husdyrproduktionen. Tilladelse til udvidelse og nyetablering af husdyrbedrifter skal også ses i lyset af den strukturudvikling, der foregår, hvor husdyrproduktionen samles på færre og større bedrifter.

Udvidelse og nyetablering af husdyrproduktion reguleres efter planloven (VVM) og miljøbeskyttelsesloven. Derved sikres det, at udvidelse eller nyetablering af husdyrbedrifter vurderes i forhold til påvirkning af miljø og natur. Efter fastlæggelse af beskyttelseszonerne udarbejder regeringen en redegørelse om, hvorvidt beskyttelseszonerne har skabt en bedre regulering af husdyrbrug.

Godkendelser efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 skal mindst hver tiende år tages op til revurdering, hvorefter der kan fastsætte ændrede vilkår. Er der nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, nye oplysninger om miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forud-

ses ved godkendelsen, eller viden om væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, så kan tilladelsen revurderes, uanset at der ikke er gået 10 år. Nye ændrede vilkår medfører ikke en ny retsbeskyttelsesperiode i forhold til den oprindelige godkendelse efter kapitel 5.

6. VMP III forskningsprogrammet – bl.a. reduktion af næringsstoffab og lugtemission.

Forskningsprogrammet tager sigte på at begrænse lugtgener, nedbringe fosforoverskud og -udledning samt forbedre metoder til gyllehåndtering. Begrænsning af næringsstoffudledningen i en regional sammenhæng indgår som et særligt element. Viden om udvikling og spredning af lugt samt instrumenter til at begrænse lugt fra husdyrproduktion vil være vigtige elementer til at begrænse nabogener. Forskningsindsatsen i lugt er tæt knyttet til udvikling af teknologier og viden om reduktion af ammoniakfordampningen. Begrænsning af ammoniakfordampning, eksempelvis potentialet for tilsætning af syre til gylle, vil også indgå i gylleforskningsprogrammet, ligesom forsøgsprojekter vedrørende gylle-separation og bioafgasning m.v. vil indgå. Regeringen og landbruget afsætter i fællesskab i alt 155 mio. kr. til dette forskningsprogram. I programmet lægges der således særligt vægt på at udvikle muligheden for at begrænse lugtgener.

7. Styrkelse af økologien.

Der gennemføres endvidere et nyt forskningsprogram for økologisk jordbrugsproduktion – et FØJO III. Der afsættes fremover årligt 12 mio. kr. af pesticidafgiftsmidlerne til forskningsaktiviteter, og man er indstillet på allerede nu at reservere disse midler til et kommende forskningsprogram rettet mod økologiske jordbrug, mens yderligere 28 mio. kr. årligt forventes tilvejebragt via de statslige forskningsreserver, således at der forventes afsat nye midler, i alt 40 mio. kr. årligt fra 2005 til 2009.

Økologiens hus sikres en ramme på 3 mio. kr. årligt i perioden 2005-2009 til projekter, som fremmer økologien. Projekterne gennemføres i regi af Økologiens Hus.

I sammenhæng med tilpasning af landdistriktsstøtteleven og anvendelse af modulationsmidler under landdistriktsprogrammet åbnes der

op for finansiering af økologiske afsætningsfremmende initiativer.

Gyllehandlingsplan – nye afstandskrav.

Gyllehandlingsplanen bygger blandt andet på anbefalingerne i Nabogeneudvalgets redegørelse af 29. januar 2004. Det bemærkes, at den første fase af Gyllehandlingsplanen er gennemført, idet de skærpede afstandskrav trådte i kraft lørdag den 20. marts 2004, og det er indskærpet overfor kommunerne, at de ved deres sagsbehandling skal være meget opmærksom på at undgå fremtidige lugtgener. Regeringen har tillige iværksat fem udviklingsprojekter inden for lugt til i alt 1,5 mio. kr. Miljøministeren vil bede nabogeneudvalget udarbejde en redegørelse i 2005 om virkningerne af de skærpede afstandskrav er tilstrækkelige.

Der udarbejdes desuden en ny opdateret lugtvejledning til kommunernes behandling af ansøgninger om udvidelse og nyetablering af husdyrproduktion.

9. Yderligere elementer

Gødskningsloven vil blive tilpasset, således at der gives bemyndigelse til at:

- Iværksætte pilotprojekter med regulering baseret på balancemodeller. Det faglige udredningsarbejde forud for VMP III analyse-rede mulighederne for at anvende en balancemodel til regulering af landbrugets kvælstof- og fosforoverskud og anbefalede at gennemføre pilotprojekter for at dokumentere balancemodellens fordele og ulemper, herunder også fastlæggelse af grænseværdier for kvælstof- og fosforoverskud. Bedrifter der deltager i pilotprojektet kan benytte balanceregnskabet som dokumentation for en samtidig korrektion af bedriftens kvælstofnorm ud fra udbytt niveau for foderafgrøder, der opfodres på bedriften og kvælstofindholdet i husdyrgødningen. Op til 1% af de bedrifter, som er forpligtet til at levere gødningsregnskab, kan deltage i pilotprojekterne. Denne ordning skal udvikles og forventes tidligst at kunne iværksættes fra gødningsåret 2005/2006.
- Fastsætte krav om etablering af vintergrønne marker. Vintergrønne marker kan, såfremt de alene eller sammen med efteraf-

grøder udgør 100% af det dyrkede areal, erstatte kravet om efterafgrøder jf. punkt 4.

VMP III aftalen understøttes gennem en hurtig iværksættelse af det bedriftsrådgivningssystem, som er en del af EU-reformen. Der afsættes 2 mio. kr. i 2005 inden for landdistriktsprogrammet til dette udviklingsprojekt.

10 En helhedsorienteret tilgang.

Med VMP III aftalen vil der ske væsentlige forbedringer i tilstanden i søer og fjorde, som er afgørende i forhold til ønsket om et rent vandmiljø og til gavn for flora og fauna.

Det bemærkes, at den folkelige interesse for landbrugets miljøforhold – udover et ønske om rent vand og rig natur – i høj grad også er knyttet til de afledte gener fra svineproduktionen, herunder specielt lugtgenerne. Teknologisk udvik-

ling af eksempelvis biogas- og gylleseparation, fodereffektivitet og forsuring af gylle kan bidrage til at forbedre landbrugets miljøforhold. Indsatsen for at styrke vandmiljø- og naturbeskyttelsen vil derfor blive tænkt sammen med en indsats for at begrænse lugtgener.

Parterne ønsker derfor med denne aftale om en ny Vandmiljøplan III at påbegynde en mere helhedsorienteret tilgang til beskyttelsen af natur og vandmiljø. Fokus er ikke længere alene en reduktion af nitratudledningen. Virkemidlerne i VMP III bygger på en integreret tilgang, hvor både beskyttelsen af vandmiljøet og naturen tænkes sammen. Virkemidlerne i VMP III er også vigtige i forhold til de kommende regionale målsætninger efter Vandrammedirektiv og Habitatdirektiv – ikke mindst udlægningen af randzoner og en videreførelse af vådområdeindsatsen.

Gældende formulering

§ 6. - - -

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter kvælstofnormer for afgrøderne ved standardudbytte for klimaområder, jordboniteter og særlige vandingsbehov, planperiodens kvælstofprognose og regler om, hvorledes markens størrelse og afgrøde fastsættes. Ministeren kan ved fastsættelse af kvælstofnormerne fastsætte forskellige normer for forskellige regioner i landet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for tildeling af en kvælstofnorm til hvede til brødfremstilling, herunder fastsætte en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.

Stk. 4. - - -

§ 8. - - -

Stk. 2. - - -

§ 13. - - -

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler for bestemmelse af kvælstofindholdet i anden organisk gødning end husdyrgødning. Ministeren fastsætter endvidere for hver type af anden organisk gødning end husdyrgødning den andel, som skal anvendes ved beregningen af forbruget af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning samt regler om lageropgørelse for visse gødningsprodukter af denne type.

Lovforslaget

I lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 551 af 2. juli 2002, som ændret ved lov nr. 203 af 25. marts 2003, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter kvælstofnormer for afgrøderne ved standardudbytte for klimaområder, jordboniteter og særlige vandingsbehov, samt planperiodens kvælstofprognose og kan ved fastsættelsen tage hensyn til udbyttestigninger, der gennem forsøgsresultater kan dokumenteres at ville kunne realiseres uden restriktionerne i kvælstoftilførslen. Ministeren fastsætter regler om, hvorledes markens størrelse og afgrøde fastsættes. Ministeren kan ved kvælstofnormerne fastsætte forskellige normer for forskellige regioner i landet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for tildeling af en kvælstofnorm til hvede til brødfremstilling, herunder fastsætte en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.«

2. I § 8 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Ministeren kan iværksætte et pilotprojekt om anvendelse af balanceregnskaber som dokumentation for højere forventede udbytter. Ministeren kan fastsætte regler om deltagelse i projektet, herunder om antallet og kriterier for udvælgelsen af virksomheder, der kan deltage.«

3. § 13, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler for bestemmelse af kvælstofindholdet i anden organisk gødning end husdyrgødning. Ministeren fastsætter endvidere for hver type af anden organisk gødning end husdyrgødning den andel, som skal anvendes ved beregningen af forbruget af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning. Ministeren kan herudover fastsætte regler om lageropgørelse for alle typer af anden organisk gødning end husdyrgødning.«

Gældende formulering

§ 18. På 65 pct. af virksomhedens dyrkede eller udtagne arealer, dog ikke arealer, der anvendes til gartneri, herunder væksthushavneri, skovbrug, frugtplantage eller planteskole, skal der etableres et plantedække med en eller flere af de afgrøder, der er nævnt i lovens bilag 2.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om efterafgrøder ud over det i stk. 1 nævnte krav, herunder om beregning af omfanget af det areal, hvorpå efterafgrøderne skal etableres, samt om, hvilke afgrøder der kan anvendes som efterafgrøder, og regler for dyrkning af disse.

Stk. 3. Ministeren kan for de virksomheder, som alene skal opfylde lovens krav om plantedække, jf. § 3, fastsætte regler om kontrol samt om, hvilke optegnelser virksomheden skal føre.

§ 19. Til opfyldelse af kravet i § 18, stk. 1, kan en virksomhed efter aftale med andre virksomheder, der er omfattet af § 3, medregne arealer under disse, hvis

- 1) arealerne er udlagt med afgrøder nævnt i lovens bilag 2,
- 2) afstanden fra driftslederens bolig til arealerne ad den benyttede vej ikke overstiger 5 km og
- 3) aftalen er indgået skriftligt før 1. september i det år, hvor plantedækket skal være etableret.

Stk. 2. Kravet i § 18, stk. 1, kan, for så vidt angår indtil 20 pct. af virksomhedens dyrkede eller udtagne arealer, opfyldes ved nedmuldning af halm fra korn- og rapsafgrøder. Til erstatning for 1 ha udlagt med afgrøder nævnt i lovens bilag 2 skal der nedmuldes halm på mindst 1,6 ha. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse. Et areal, hvorpå der både er nedmuldet halm og etableret plantedække med afgrøder i overensstemmelse med lovens bilag 2, kan kun medregnes en gang med henblik på opfyldelse af kravet i § 18, stk. 1.

§ 20. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan i særlige tilfælde og efter skriftlig ansøgning tillade, at en virksomhed fraviger bestemmelsen i § 18.

Stk. 2. Ministeren kan endvidere i særlige tilfælde bestemme, at bestemmelsen i § 18, stk. 1, kan fraviges i hele landet eller dele heraf.

Lovforslaget

4. § 18 affattes således:

»§ 18. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om etablering af plantedække, herunder om hvilke afgrødetyper og på hvor stor en del af virksomhedens areal, plantedækket skal etableres.

Stk. 2. Ministeren kan for de virksomheder, som alene skal opfylde lovens krav om plantedække, jf. § 3, fastsætte regler om kontrol samt om, hvilke optegnelser virksomheden skal føre.«

5. §§ 19 og 20 ophæves

Gældende formulering

§ 22. Virksomheden skal hvert år udarbejde gødningsregnskab for den afsluttede planperiode og indsende en underskrevet kopi heraf til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri senest den følgende 31. marts. Ved afmeldelse fra det i § 2, stk. 1, nævnte register, jf. § 2, stk. 7, skal virksomheden senest ved udgangen af den 6. måned efter afmeldelsen udarbejde gødningsregnskab for den forløbne del af planperioden og inden samme dato indsende en underskrevet kopi heraf til ministeren.

Stk. 2. Gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af virksomhedens gødningsplanlægning, jf. § 21, og angive

- 1) virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. §§ 6-9, og virksomhedens samlede forbrug af kvælstof, jf. §§ 10-14,
- 2) oplysninger om besætning og det samlede areal med et gødningsbehov,
- 3) virksomhedens samlede areal, hvorpå der er etableret et plantedække, og det samlede areal, hvorpå der er etableret efterafgrøder, jf. kapitel 3, og
- 4) oplysninger om virksomhedens aftaler om forpagtning til brug for udbringning af husdyrgødning og om virksomhedens husdyrgødningsaftaler

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om gødningsregnskabs udformning og indhold, opbevaring af bilag m.v. samt regler om opgørelsen af arealer med gødningsbehov.

*Lovforslaget**6. § 22 affattes således:*

»§ 22. Virksomheden skal hvert år udarbejde gødningsregnskab for den afsluttede planperiode og indsende en underskrevet kopi heraf til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri senest den følgende 31. marts. Ved afmeldelse fra det i § 2, stk. 1, nævnte register, jf. § 2, stk. 7, skal virksomheden senest ved udgangen af den 6. måned efter afmeldelsen udarbejde gødningsregnskab for den forløbne del af planperioden og inden samme dato indsende en underskrevet kopi heraf til ministeren.

Stk. 2. Oplysninger om husdyrbesætning, herunder leverancer af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for den afsluttede planperiode samt oplysninger om virksomhedens slutlager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal senest den følgende 15. oktober indberettes til ministeren.

Stk. 3. Virksomheder, der har et slutlager af anden organisk gødning end husdyrgødning, skal indberette størrelsen af dette lager. Indberetningen skal for den afsluttede planperiode ske senest den følgende 15. oktober.

Stk. 4. Gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af virksomhedens gødningsplanlægning, jf. § 21, samt de i stk. 2 og 3 nævnte indberetninger om husdyrbesætning, lagre m.v. og angive

- 1) virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. §§ 6-9, og virksomhedens samlede forbrug af kvælstof, jf. §§ 10-14,
- 2) oplysninger om husdyrbesætning og det samlede areal med et gødningsbehov,
- 3) virksomhedens samlede areal, hvorpå der er etableret et plantedække, jf. kapitel 3, og
- 4) oplysninger om virksomhedens aftaler om forpagtning til brug for udbringning af husdyrgødning og om virksomhedens husdyrgødningsaftaler.

Stk. 5. Ministeren fastsætter regler om udformning og indhold af de i stk. 2 og 3 nævnte indberetninger, om det i stk. 1 og 4 nævnte gødningsregnskabs udformning og indhold, om opbevaring af bilag m.v., samt regler om opgørelsen af arealer med gødningsbehov.«

Gældende formulering

§ 29. Med bøde straffes den, der overtræder § 2, stk. 2, og stk. 6, 1. pkt., § 5, § 18, stk. 1, § 21, stk. 1, § 22, stk. 1 og 2, § 23, stk. 1 og 3, § 24 og § 27, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2-5, - - -

Bilag 2 er optrykt som bilag A

Lovforslaget

7. § 29, stk. 1, affattes således:

»Med bøde straffes den, der overtræder § 2, stk. 2 og stk. 6, 1. pkt., § 5, § 21, stk. 1, § 22, stk. 1-4, § 23, stk. 1 og 3, § 24 og § 27, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.«

8. *Bilag 2* ophæves.

Plantedække

Afgrøder, der kan anvendes:

Vintersæd	- Vinterhvede - Vinterrug - Vinterbyg - Vintertriticale
Majs	- Fodermajs
Græsmarksafgrøder	- Græsarter og kløverarter i græsmarksblandinger - Lucerne - Vedvarende græsarealer - Italiensk rajgræs til foderbrug
Rodfrugter	- Roer - Fabriks- og industrikartofler
Frøafgrøder	- Frøgræs - Kløverfrø og anden bælgseedsfrø - Vinterraps - Solsikker - Roefrø - Kommen - Havefrø og medicinalafgrøder
Grønt, frugt og bær	- Sildige frilandsgrontsager - Frugt- og bærkulturer
Juletræer og pyntegrøntkultur	

Efterafgrøder

Alle dyrkede afgrøder med vækst om efteråret, der anvendes som mellemafgrøder, og som nedvisnes eller nedpløjes. Etableringen af efterafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper, således at efterafgrøden kan udvikle sig bedst muligt. Normale driftsmæssige prin-

cipper indbefatter bl.a. et kvælstofbehov på 0 kg N/ha.

Andre afgrøder

Afgrøder, der kan sidestilles med de ovenfor anførte.

Udtagne arealer

Arealer, der er udtaget af driften, og som giver ret til støtte efter Det Europæiske Fællesskabs

rådsforordning 1765/92¹⁾ om indførelse af en støtteordning for producenter af visse markafgrøder, kan medregnes som grønne marker.

Nedpløjning

Arealer udlagt med græsmarksefterafgrøder, frøafgrøder og efterafgrøder kan ikke medregnes, hvis de nedpløjes før den 20. oktober.

¹⁾ Nu rådsforordning nr. 1251/1999.

Til lovforslag nr. L 239. Skriftlig fremsættelse (29. april 2004)

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (Justering af regler om plantedække og efterafgrøder m.v.)

(Lovforslag nr. L 239).

Lovforslaget er en opfølgning på regeringens aftale af 2. april 2004 med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om Vandmiljøplan III. Formålet med lovforslaget er at skabe hjemmel til at gennemføre de ændringer af den gældende regulering, der i overensstemmelse med aftalen er nødvendige for at sikre en yderligere reduktion af udvaskningen af kvælstof fra landbrugsarealer.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri får mulighed for at fastsætte regler, dels for en mere dynamisk fastsættelse af kvælstofnormer inden for et fastsat samlet loft, dels for en mere målrettet anvendelse af regler om grønne marker og efterafgrøder i overensstemmelse med VMP III aftalen. Forslaget inde-

holder tillige en hjemmel til at gennemføre et pilotprojekt, hvor balanceregnskaber på bedriftsniveau kan anvendes som dokumentation for korrektion af kvælstofnormerne som følge af højere forventede høstudbytter.

Endvidere foreslås der indført grundlag for at sidestille affald, der anvendes til jordbrugsformål (slam m.v.), med husdyrgødning, således at virksomheder, der gøder med dette, vil blive omfattet af det samme efterafgrødekrav, som gælder for virksomheder, der gøder med husdyrgødning, ligesom der foreslås indført grundlag for at tilpasse gødskningsreglerne til den seneste ændring af slambekendtgørelsen, således at der kan lægges affald på lager.

Endelig indebærer lovforslaget en fremrykning af fristen for indberetning af husdyroplysninger og gødningsleverancer.

Lovforslaget har til formål at bidrage til opfyldelse af VMP III aftalens målsætning om en reduktion af kvælstofudvaskningen på minimum 13 pct. i 2015.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, anbefales det til Folketingets velvillige behandling.